

Geen ruimte meer voor bedrijven op elektriciteitsnet Utrecht, zonder extra maatregelen ook woningen geraakt

Het elektriciteitsnet in Nederland komt steeds verder onder druk te staan. Het hoge tempo waarin er extra transportcapaciteit wordt gevraagd overstijgt de snelheid waarmee netbeheerders het elektriciteitsnet kunnen uitbreiden. In Utrecht betekent dit concreet dat netbeheerders de komende jaren geen nieuwe en zwaardere aansluitingen voor bedrijven en instellingen kunnen realiseren. Ook dreigt er een tekort om alle nieuwbouw en verduurzaming van bestaande bouw te faciliteren. De landelijke en regionale netbeheerders verwachten met de vandaag door het kabinet aangekondigde maatregelen het elektriciteitsnet meer te kunnen ontlasten en beter te benutten, zodat ze meer klanten kunnen aansluiten.

In november 2022 maakte netbeheerder TenneT bekend dat het hoogspanningsnet in Utrecht de maximale capaciteit voor de levering van elektriciteit heeft bereikt. De afgelopen maanden is onderzoek gedaan of ruimte kan worden gecreëerd door bedrijven te vragen of zij flexibel kunnen omgaan met hun stroomverbruik. Door op piekmomenten minder stroom te gebruiken, ontstaat er dan ruimte op het elektriciteitsnet. Uit het onderzoek van TenneT blijkt dat – op basis van de huidige omstandigheden – te weinig ruimte gemaakt kan worden om het tekort aan transportcapaciteit op het net met spitsmijden op te lossen. Spitsmijden levert nu dus onvoldoende extra ruimte op het net op om de wachttijd op te lossen.

Robert Kuik, directeur netplanning bij TenneT: “Dit betekent ook dat grootverbruikers van elektriciteit in Utrecht die een nieuwe of zwaardere aansluiting willen op een wachttijd komen te staan, totdat het elektriciteitsnet is uitgebreid of alsnog aanvullende flexibiliteit gevonden wordt. We realiseren ons dat dit enorme impact heeft op bedrijven in Utrecht. We werken hard aan de uitbreiding van het net, maar dat kost tijd.”

Naar verwachting duurt het tot uiterlijk 2029 voor het elektriciteitsnet in de regio is uitgebreid.

Groei Utrechts stroomverbruik overstijgt regionale netcapaciteit

Op steeds meer plekken is een nieuwe aansluiting of verzwaring voor een bedrijf of woning niet meer vanzelfsprekend. Dit vraagt om een serieuze versnelling van de uitbreiding van het elektriciteitsnet. Netbeheerders werken iedere dag hard aan de grootschalige verbouwing van het Nederlandse energiesysteem. Dit jaar wordt een totale investering verwacht van ruim 5 miljard euro. De investeringen van de netbeheerders groeien de komende jaren naar 8 miljard euro per jaar.

Ook Utrechtse consumenten en grootverbruikers verbruiken steeds meer elektriciteit. Ondanks de beperkingen voor bedrijven zet de groei van het stroomgebruik door consumenten de komende jaren wel onverminderd door. Als we geen extra maatregelen nemen worden hierdoor de grenzen van het regionale elektriciteitsnet in 2026 bereikt. Dat is ruim drie jaar eerder dan de uitbreiding van het regionale elektriciteitsnet gerealiseerd is, concludeert regionale netbeheerder Stedin. Warmold ten Zijthoff, regiodirecteur Utrecht: “Als gevolg daarvan neemt het risico op overbelasting van het net en daarmee stroomuitval toe. Om dat te voorkomen zijn onconventionele maatregelen noodzakelijk, zodat er veel meer flexibiliteit beschikbaar komt en we sneller extra energie-infrastructuur kunnen bouwen. Daarnaast is aanvullende flexibiliteit van grootverbruikers keihard nodig om de verwachte ontwikkelingen voor woningbouw en verduurzaming van bestaande bouw te kunnen faciliteren.”

Bouwen, spitsmijden en ander gedrag

De belangrijkste focus van de netbeheerders is het sneller realiseren van elektriciteitsstations en het leggen van kabels. Om dit mogelijk te maken is het noodzakelijk dat overheden sneller keuzes maken over wanneer en waar welke energie-infrastructuur moet komen. Daarnaast moet er sneller grond beschikbaar komen voor de uitbreiding van het elektriciteitsnet en vergunningen en procedures worden versneld.

Maar uitbreiding alleen is niet genoeg. Het elektriciteitsnet moeten we ook efficiënter benutten, bijvoorbeeld door spitsmijden financieel aantrekkelijker en minder vrijblijvend te maken en het net zwaarder te belasten waar dat veilig mogelijk is.

Het nieuwe energiesysteem vraagt daarnaast om ander gedrag van alle gebruikers, waarbij vooral elektriciteit wordt gebruikt wanneer er veel duurzame opwek van wind of zon is en minder elektriciteit wordt gebruikt tijdens piekuren. De netbeheerders vertrouwen op een snelle invoering van de vandaag door het kabinet aangekondigde maatregelen, waaronder het versneld toepassen van netbewust laden van voertuigen slimme aanstuurbare apparaten de norm maken en een stimuleringsprogramma voor energyhubs. Het kabinet en de netbeheerders willen daarnaast vanaf komend jaar proactief flextenders starten waarmee bedrijven, zoals een batterij-exploitant, voor een langere periode op strategische plekken meer dan 1GW aan ruimte op het stroomnet kunnen aanbieden tijdens piekmomenten.

Beperken impact

Netbeheerders verwachten met de vandaag door het kabinet aangekondigde maatregelen het elektriciteitsnet meer te kunnen ontlasten en beter te benutten, zodat ze meer klanten kunnen aansluiten. Om zo vertragingen voor woningbouw en impact op economische groei en de verduurzaming van Nederland te beperken. De regionale impact van de maatregelen worden komende tijd verder doorgerekend.

Online bijeenkomst

Ondernemers in Utrecht zijn uitgenodigd voor een webinar op 31 oktober. Tijdens die online bijeenkomst krijgen zij meer informatie over de recente ontwikkelingen op het elektriciteitsnet en is er ruimte om vragen stellen aan netbeheerders TenneT en Stedin. Aanmelden voor dit webinar kan via deze link <https://fguwebinarnetcongestie.tennet-events.eu/>

Relevante links:

- [Nieuwsbericht op website Netbeheer Nederland](#)
- Maandelijkse congestieupdate op website [TenneT](#)
- Nieuwsbericht en Kamerbrief van het ministerie Economische Zaken en Klimaat zijn gepubliceerd op de website rijksoverheid.nl

Woordvoerder Stedin

